

16/02/2024

La Junta Central d'Usuaris d'Aigües del Baix Ter reclama mesures urgents per garantir l'aigua al territori

Des del Baix Ter es demanen mesures excepcionals per no perjudicar novament la solidaritat hídrica històrica

L'Alcalde de Torroella de Montgrí, Jordi Colomé i Massanas, com a president de la Junta d'Usuaris d'Aigües del Baix Ter, juntament amb el vicepresident de l'entitat, Narcís Ylla, el seu secretari, Francesc Camps i el cap tècnic de la JCUABT, Joan Solà, van participar ahir tarda d'una reunió amb els màxims representants de l'Agència Catalana de l'Aigua, a la que va ser la primera reunió de seguiment de la sequera en l'àmbit del Baix Ter, que afecta greument al municipi de Torroella de Montgrí i l'Estartit i també de la zona més propera.

Per part de l'ACA, hi van assistir, el seu director, Samuel Reyes; el representant territorial de l'ACA a les comarques gironines, Àlex Rocas; el cap de l'Àrea d'Abastament d'Aigua, Jordi Molist; el cap del Departament de Control i Qualitat de les Aigües, Antoni Munné; el cap del Departament de Gestió de Recursos Hídrics, Enrique Velasco; la tècnica hidrogeòloga, Mònica Ondiviela, i el cap del Departament de Seguiment i Control del Medi, Josep Fraile.

La solidaritat hídrica amb el país

Durant la reunió, l'alcalde de Torroella de Montgrí, i la resta de representants de la JCUABT van posar sobre la taula el gran greuge que s'està produint als pagesos del Baix Ter, que s'estan veient obligats a reduir el rec de les seves explotacions agràries.

També van traslladar als representants de l'Agència Catalana de l'Aigua la seva greu preocupació per les conseqüències de la sequera per la propera temporada turística i la més que probable afectació a l'aigua de boca.

La proposta de l'ACA de rebaixar dels actuals 2.000 litres / segon que passen pel pont del riu Ter al seu pas per Torroella de Montgrí, als 600 litres / segon, ha estat totalment rebutjada per la Junta de la JCUABT.

Segons els representants del territori i de la JCUABT, aquesta rebaixa tant important afectarà en gran mesura la quantitat i qualitat de l'aigua de l'aqüífer del Baix Ter, així com la previsió de disponibilitat d'aigua pels propers mesos, en tots els usos.

En aquest sentit, els representants del Baix Ter han manifestat que no es pot traslladar un problema històric de l'àrea metropolitana de Barcelona al Baix Ter i que s'han de buscar mesures per garantir que la solidaritat hídrica de la conca del Ter, no es vegi encara més afectada per l'impacte de la sequera.

L'Alcalde de Torroella de Montgrí ha volgut reiterar que *«el Baix Ter és i ha estat solidari durant molt anys amb la mancança d'aigua de la zona metropolitana. La falta d'inversions i de previsió de la Generalitat de Catalunya no pot comportar, de cap manera, que el territori que ha estat col·laborant durant molts anys acabi perjudicat tant pel que fa al sector primari com al sector turístic.»*

Així mateix, Jordi Colomé *«demana que la Generalitat de Catalunya aposti per solucions excepcionals que portin aigua a la zona metropolitana i que no perjudiquin novament als usuaris d'aigua de la zona del Baix Ter».*

La Junta Central d'Usuaris d'Aigua del Baix Ter

La creació de la Junta Central d'Usuaris d'Aigües del Baix Ter és la resposta que dona el territori a una reivindicació racional de protecció del riu Ter i els seus aqüífers, i que té la justificació en la funció bàsica que la seva aigua desenvolupa en el creixement socioeconòmic d'aquest ampli territori, que s'estén des de l'entorn de Girona fins a la plana baixa del riu, capdavanter del país en activitat turística de qualitat i sòlid referent en el conjunt de la seva producció agrícola.

Un model de progrés

A més de sustentar l'economia d'aquesta zona, l'aigua del Ter alimenta paisatges que són reservoris de biodiversitat i de natura. L'existència del Parc Natural del Montgrí, Illes Medes i Baix Ter vinculat a la plana baixa del riu és una mostra de l'interès que suscita els valors naturals de la zona. D'altra banda, el territori enforteix cada vegada més la consideració d'aquests valors i del paisatge rural, hídric i agrícola com un actiu del model de progrés dels seus municipis i, a l'ensem, com a elements gratuïts i de proximitat per a la millora de la qualitat de vida de la seva població.

La cooperació històrica del Baix Ter

Les funcions del Ter ultrapassen, tanmateix, el seu àmbit hidrològic, doncs és sobradament coneguda la solidaritat hídrica que aquest riu exerceix pel conjunt del país, des de fa dècades. Una solidaritat que des de fa 50 anys ha permès satisfer la demanda d'aigua de la ciutat de Barcelona i del seu entorn metropolità, urbà i industrial, generant una riquesa i uns nivells de prosperitat incalculables que han repercutit positivament a tot el país.

La solidaritat històrica del Baix Ter ha estat exemplar, doncs s'ha exercit sense condicions i malgrat el cost no innocu que la transferència d'aigua ha tingut sobre l'economia, els valors naturals i el paisatge del territori cedent. La predació hidrològica, amb una derivació de cabal que bé fàcilment va arribar fins els 200 hm³/any de mitjana del període, ha transformat el paisatge, el sòl, els aiguaneixos i els costums, a més de malmetre fortament la dinàmica hidrològica natural i els valors ecològics autòctons del Baix Ter.

Una reivindicació històrica

Des de terres gironines, la reivindicació per a un Ter més digne i la demanda d'una gestió global de l'aigua per al país ha estat una constant des de fa dècades, amb esforços lloables de persones, institucions i organitzacions empresarials i agrícoles. No obstant això, i fins i tot després de la formació viscuda arran de la sequera hidrològica extrema dels anys 2007-2008, cap dels escenaris polítics que s'han succeït en el país ha atès amb suficient consideració, ferma i plantejament de futur aquesta demanda històrica.

És en aquest context, i precisament a partir de la mobilització iniciada durant la darrera sequera per part de municipis, institucions i col·lectius diversos aigües avall dels embassaments, que el territori gironí s'organitza i pren un nou rumb, la primera fita del qual és la creació de la Junta Central d'Usuaris d'Aigües del Baix Ter.

La problemàtica de l'aigua al Baix Ter

Les problemàtiques de l'aigua al Baix Ter són prou conegudes atès la divulgació que es fa dels estudis i controls que es duen a terme des del propi territori, l'administració, diversos col·lectius i les universitats. Els indicadors hidrològics i ecològics que registren l'evolució de l'aigua del Ter posen de manifest una

persistent pèrdua de qualitat dels ecosistemes vinculats al riu i a les zones humides de la plana del Baix Ter, així com també un descens dels nivells freàtics i de la qualitat de les aigües subterrànies, principalment per salinitat, presència de biocides i nitrats. No en va, les masses d'aigua superficial i subterrània del Baix Ter es troben en situació de risc quantitatiu i qualitatiu segons es desprèn dels estudis d'actualització del seu estat que es realitzen en el marc dels Plans de Gestió regionals requerits per la Directiva Marc de l'Aigua.

A banda dels problemes que manifesten els indicadors hidrològics i ecològics de la zona existeix també una important problemàtica associada al risc de restriccions d'aigua per a regadiu, amb possibilitat real d'elevades pèrdues de producció. En la mateixa línia, el risc imprevisible de col·lapse dels principals nuclis de proveïment d'aigua al sector turístic i a la població, com per exemple Torroella, Palafrugell i l'Escala és una possibilitat que no es pot negligir.